

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

**„НАУКА, ОСВІТА,
СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

**17-18 травня 2007 року
м. Рівне**

Рівне – 2007

УДК 001+37+316.3

ББК 72

Н 34

Рецензенти:

С.С. Пальчевський – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Рівненського державного гуманітарного університету

А.Я. Бомба – доктор фізико–математичних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Н 34 Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів та молодих науковців 17–18 травня 2007 року, м. Рівне. – Рівне: РВВ РДГУ, 2007. – 206с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів, магістрантів, здобувачів, аспірантів, вчителів та викладачів провідних ВНЗ України. В публікаціях висвітлені актуальні питання педагогіки, психології, методики викладання окремих дисциплін у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, особливості розробки та використання в освіті, науці, інших галузях прикладного програмного забезпечення.

Для студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, вчителів та психологів загальноосвітніх навчальних закладів, наукових та педагогічних працівників.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.04.2007р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2007

© Автори, 2007

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ІНТЕРЕСІВ І НАМІРІВ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

*Страхонюк І. П., викладач***Рівненський державний гуманітарний університет**

У світі налічується величезна кількість різноманітних професій. Одні виникли тисячі років тому, інші – уже в наш час. Питання «Ким бути?» – життєво важливе. Відповідь на нього впливає на усе подальше життя людини. Не розгубитися, правильно зорієнтуватися, знайти своє місце у світі професій складно, особливо молодій людині, що закінчила школу. Вона повинна зупинити свій вибір на професії, що відповідає її запитам та інтересам і водночас є важливою для суспільства. Допомогти юнакові або дівчині знайти своє місце в житті й покликана професійна орієнтація.

«Профорієнтація – це система психолого – педагогічних, медичних і державних заходів, що допомагають людині, що вступає в життя, науково обгрунтовано й стійко обрати свою професію, з урахуванням як потреб суспільства, так і своїх інтересів і здібностей. Ці заходи узагальнюють інтереси суспільства й особистості» [9;67]; або, як зазначав академік С.Я. Батишев, «професійна орієнтація – цілеспрямована діяльність, пов'язана з формуванням у підростаючого покоління професійних інтересів і нахилів відповідно до особистих здібностей, потреб суспільства й придатністю до тієї чи іншої професії...» [3;64]. Адже, як свідчить статистика, вірний вибір професії у 2 – 2,5 рази зменшує плинність кадрів, на 10 – 15% збільшує продуктивність праці і в 1,5 – 2 рази зменшує вартість навчання кадрів. Виходячи із цього, можна зробити висновок, що профорієнтація є педагогічною за методами, соціальною за змістом, економічною за результатами й державною за організацією роботи.

У Всезагальній декларації прав людини ООН (1948 р.) зазначається, що кожна людина має право на самореалізацію, працю та навчання. Статті 3, 4, 15, 28 – 31 Конвенції прав дитини (1989 р.) декларують свободу й рівноправ'я дітей у виборі свого шляху у світ дорослих: навчання, освіта, професійний курс. У Конституції України також зазначено про право кожного вільно розпоряджатися своїми здібностями до праці, обирати вид діяльності та професію. Із зазначених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти (2004 р.) навчальних напрямів галузь „Технологія” має професійне спрямування в діяльності загальноосвітніх закладів освіти. Вона та її змістове наповнення спрямовані на якомога повніше залучення учнів до суспільно корисної праці, ознайомлення їх зі світом професій, формування певних професійних якостей, які необхідні для трудової діяльності.

Важлива роль у здійсненні профорієнтаційної роботи в школі належить учителю трудового навчання, адже зміст цього предмету дає йому можливість ознайомити учнів з багатьма професіями, виховати інтерес до них. Особлива, нічим не замінна цінність уроків праці у профорієнтаційній роботі полягає в тому, що тут школярі не лише отримують певні знання, але й у процесі створення конкретних об'єктів праці, що мають відповідну суспільно корисну значимість, вони набувають спеціальних умінь та навичок, пробують свої сили у практичній діяльності, розвивають професійні інтереси та здібності. Вплив успішної трудової діяльності на підтримку та розвиток професійного інтересу констатувало багато відомих психологів та педагогів – П. Р. Атугов, П.Н. Андріанов, С. М. Василейський, М. Г. Давлетшин, Т. В. Кудрявцев, М. Д. Левитов, В. В. Чебишева та інші.

В основі професійного інтересу лежить емоційне переживання привабливості об'єкту. Воно може бути викликано окремою властивістю або системою властивостей професійної діяльності, що обирається. Ці властивості оцінюються людиною як її переваги перед іншими професіями, викликаючи позитивне емоційне ставлення. Оскільки професійний інтерес виникає й розвивається в діяльності, то однією з його важливих характеристик служить цілеспрямована діяльність особистості.

Зрозуміло, що не всі якості особистості є однаково самостійними та значимими у процесі вибору професії. Беззаперечним є також і той факт, що практично неможливо врахувати і реалізувати одночасно усі якості у процесі педагогічного впливу на особистість під час профорієнтації.

Виходячи з цього виникає необхідність виділяти компоненти найсуттєвіших якостей особистості для глибшого їх визначення, одними з яких є професійні наміри. Професійний намір – це стадія розвитку професійного інтересу, оформленого у свідомості під впливом провідного мотиву у внутрішню готовність до професійного вибору. Професійні наміри школярів, професійні інтереси, знання й уміння, особистісні якості, самовиховання й самоосвіта, початкові успіхи в трудовій діяльності взаємозалежні й взаємопов'язані.

Професійний інтерес та професійні наміри найбільш сприятливо формуються в умовах творчої діяльності учнів, при цьому спочатку виникає професійний інтерес, а потім визначаються стійкі професійні наміри, які в процесі навчання, виховання й трудової діяльності сприяють формуванню професійної спрямованості особистості. З 2003/2004 навчального року в практику середньої загальноосвітньої школи України втілюється Концепція профільного навчання, яка ґрунтується на основних положеннях Концепції загальної середньої освіти (12 – річна школа) і спрямована на реалізацію Національної доктрини розвитку освіти в Україні.

Профільне навчання – одна з форм диференційованого навчання, яка забезпечує диференційоване засвоєння, з урахуванням вимог вищих навчальних закладів і професійно – технічних закладів освіти, групи споріднених навчальних предметів і вивчення решти їх в оптимально – інтегрованому режимі.

Профільне навчання запроваджується з 10 класу на старшому ступені школи. Підготовка до нього здійснюється у початковій школі (вибір вчителями, батьками додаткових годин для інтелектуального та фізичного розвитку дітей: математичні лабіринти, ігри, світ квітів, моя родина тощо), а в основній школі учні обирають факультативні курси відповідно до кількості годин варіативної частини навчального плану та своїх інтересів.

Професійне навчання здійснюється в основному на базі міжшкільних навчально – виробничих комбінатів. Виходячи з цього, профорієнтаційну роботу в процесі профільного трудового навчання слід визнати як

найвідповідальніший період, адже саме він повинен сприяти свідомому вибору конкретної професії. На даному етапі навчання створюються умови для безпосереднього ознайомлення учнів з умовами професій, випробування ними своїх можливостей. Для них стає можливим скласти безпосереднє уявлення про професію та оцінити свою придатність до неї.

Важливою формою закріплення інтересу старшокласників до обраної професії слід вважати заохочення їх до вияву самостійності у виконанні практичних завдань, залучення до самостійного планування трудового процесу, контролю за ним, виявленню недоліків у ньому та їх усуненню. Така діяльність учнів підвищує їхню розумову активність, створює конкретні уявлення про специфіку професії, її труднощі, активізує до вияву творчості тощо.

Вибір методів проведення профорієнтаційної роботи на заняттях трудового навчання залежить від навчальних, виховних, розвивальних та профорієнтаційних завдань, змісту та характеру матеріалу, що вивчається, вікових особливостей учнів та рівня їх профінформаційної готовності.

Невичерпні можливості містить у собі проектна діяльність, у процесі якої учні творчо підходять до виконання проектів, в результаті чого у них спершу виникає професійний інтерес, що згодом може перерости у стійкий професійний намір. У процесі навчання, виховання та трудової діяльності професійні наміри сприяють формуванню професійної спрямованості особистості, що у свою чергу сприяє вибору професії старшокласниками.

На думку Коберник О.М., на основі методу проектів поєднуються пізнавальна і перетворювальна діяльність учнів, підвищується рівень засвоєння знань. Адже логіка побудови проектів базується на включенні учнів у всі етапи практичної діяльності, що підвищує актуальність трудового навчання, як навчального предмета, коли учень оволодіває не тільки трудовими вміннями і навичками, але й створює можливості для інтелектуального розвитку особистості, формування цілісної творчої індивідуальності.

Через досвід, який набувають учні на заняттях трудового навчання, відбувається знайомство з виробництвом, маркетингом, підприємництвом, світом професій, налагоджуються та вибудовуються зв'язки теоретичних знань з практичними вміннями. Опанування учнями даної інформації сприяє цілеспрямованому формуванню професійних інтересів та намірів старшокласників. Інформаційний матеріал, який отримують учні у процесі проектної діяльності, слугує основою формування у них необхідних знань про професії та про свій внутрішній світ, умінь зіставляти те й інше. Структура матеріалу, що включає у себе той чи інший проект, значною мірою спрямована на формування усвідомленого, стійкого й адекватного ставлення учнів до професії

Питання організації навчання за методом проектів детально описано в роботах Д. Дьюї, У. Кілпатріка, Е. Коллінгса, Л. Левіна, П. Блонського та інших педагогів. Розвиток методу проектів у вітчизняних школах пов'язаний з іменами таких педагогів, як В. Шульгін, М. Крупеніна, В. Ігнат'єв та С.Шацький.

Аналіз психолого – педагогічної літератури показав, що професійні інтереси школярів і пов'язані з ними наміри досить варіаційні за своєю природою. Виникнення і розвиток намірів та інтересів, їх розширення і поглиблення залежать насамперед від системи виховних дій на учня і від особливостей засвоєння ним відповідного інформаційного матеріалу. У цьому плані школа є тим центральним органом, який володіє всім необхідним знаряддям для цілеспрямованого формування і розвитку професійних інтересів і намірів школярів. Однак, як з'ясували ми, педагогічні дослідження процесу формування професійних інтересів і намірів учнів старшої школи засобами проектної діяльності на уроках трудового навчання не проводилися. Враховуючи актуальність і недостатню теоретичну та практичну розробленість означеної проблеми нами була обрана тема дослідження : „Формування професійних інтересів і намірів у процесі трудового навчання”.

Об'єктом дослідження була трудова підготовка учнів 10 – 11 класів.

Предмет дослідження полягав у формуванні професійних інтересів та намірів у старшокласників засобами проектної діяльності у процесі трудового навчання.

За мету дослідження було взято теоретичне обґрунтування та експериментальну перевірку методики формування професійних інтересів і намірів в учнів 10– 11 класів засобами проектної діяльності у процесі трудового навчання.

Дослідно – експериментальна робота проводилася на базі Міжшкільного навчально – виробничого комбінату м. Рівного. У експерименті було задіяно 60 учнів 10 – их класів (по 30 учнів у експериментальній та контрольноючій групах), що навчаються за профілем «Кулінарія».

З метою попереднього з'ясування стану проблеми формування професійних інтересів та намірів учнів 10 – 11 класів нами було проведено анкетування у загальноосвітніх школах міста Рівного №№ 1, 12, 18, 26, у якому взяло участь понад 120 старшокласників.

Результати даного анкетування старшокласників засвідчили, що, не дивлячись на відповідальний момент у житті, чимало учнів не зробило свого професійного вибору. Причин цьому може бути багато, але найголовнішою, на нашу думку, є недостатня профорієнтаційна робота, що проводиться в школі та на уроках трудового навчання зокрема. Це в свою чергу зумовлює погане профінформування учнів, не дає їм можливості виявити свої індивідуальні здібності, мотиви, інтереси та інші риси, що є професійно важливими. За таких обставин є неможливим ефективне формування в учнів старшої школи професійних інтересів та намірів, оскільки на їх пробудження впливає чимало умов, що тією чи іншою мірою пов'язані з навчальним процесом, формами і методами виховної роботи, прищеплюванням трудових навичок, впливом родини й т. д.

У ході проведення безпосереднього педагогічного дослідження на етапі констатуючого експерименту для з'ясування дієвості й сили інтересу, його глибини та стійкості нами була використана Орієнтовно –

діагностична анкета інтересів – 2 (ОДАНІ – 2, за Б. Федоришиним та С. Карпіловською). Використання методики вивчення статусів професійної ідентичності (за

А. Азбель) дозволило нам з'ясувати наявність професійних намірів та рівень їх сформованості у старшокласників.

З метою подальшого, але більш інтенсивного процесу формування професійних інтересів та намірів в учнів 10–их класів на заняттях з профільного навчання в експериментальній групі використовувалися засоби проектної діяльності. Оскільки метод проектів орієнтований на самостійну діяльність учнів, то самостійна творча робота виконувалася ними або їх групою під керівництвом (або з допомогою) вчителя (майстра виробничого навчання). Проекти учнів являли собою ретельно продумані, правильно приготовані та гарно оформлені бутерброди, холодні страви з овочів, холодні страви і закуски з риби, м'яса яловичини та ін.

Окрім того, що старшокласники самостійно, на свій смак підбирали ті чи інші страви, їм необхідно було обгрунтувати свій вибір, підрахувати собівартість приготованих страв, підшукати більш детальну інформацію стосовно історії виникнення цих страв, обладнання, яке використовується на підприємствах громадського харчування для їх приготування, умови відпуску, зміст роботи та умови праці працівників харчової промисловості тощо. Над розробкою таких проектів учні працювали групами по 5 чоловік. Однак деякі проекти носили індивідуальний характер. У такому випадку суть їх розробки полягала у підборі теоретичного матеріалу та його оформлення у вигляді реферату або повідомлення.

У ході формуючого експерименту для перевірки стану формування професійних інтересів та намірів старшокласників використовувалися спеціально розроблені анкети.

На заключному етапі педагогічного дослідження було з'ясовано, що в учнів експериментальної групи професійні інтереси були виражені чіткіше, ніж у їхніх однолітків, що входили до складу контролюючої групи. Попередні результати заключного педагогічного експерименту засвідчили, що значна частина учнів визначилася зі своїми професійними інтересами та областю діяльності, яка активно заперечується. Використання методу проектів посприяло більшому професійному інформуванню учнів; вони одержали більше інформації проорієнтаційного характеру. Самостійність у процесі трудового навчання сприяла її кращому засвоєнню, оскільки учні отримували значний обсяг навчального матеріалу не в готовому вигляді, а завдяки самостійному пошуку та обробці під керівництвом учителя (майстра виробничого навчання).

Позитивні зрушення стали помітними і у рівні сформованості професійних намірів, оскільки в учнів проявилася щира зацікавленість у тій справі, якою вони займаються і вважають своїм покликанням. Такі люди зазвичай досягають високого рівня професіоналізму та знають собі ціну. Вони впевнені у вірності свого професійного вибору й не схильні його змінювати, хоча й цілком можуть змінювати місце роботи.

Список використаних джерел

1. Арефьев И. П. Профориентация учащихся в «Технологии» // Школа и производство. – 2001. – № 3. – С. 77 – 80.
2. . Балл Г. Психолого – педагогічні засади професійної орієнтації школярів // Психолог. – 2004. – № 8 (лют.). – С. 2 – 11.
3. Батышев С. Я. Трудовая подготовка школьников. Вопросы теории и методики. М.: Педагогика, 1981. – 212 с., ил.
4. Грецов А. Г., Азбель А. А. Узнай себя. Психологические тесты для подростков. СПб.: Питер, 2007. – 176 с.: ил.
5. Коберник О. Проектна технологія на уроках трудового навчання // Сільська школа України. – 2005. – № 29 – 30 (жовт.). – С. 32 – 33.
6. Леонтьева М. Р. Об использовании метода проектов в общеобразовательной области «Технология» // Школа и производство. – 2000. – № 6. – С. 6 – 8.
7. Леташ В. Д. Формирование профессиональных интересов у старшеклассников // Школа и производство. – 1983. – № 3. – С. 55.
8. Павелків О. М. Формування професійних інтересів старшокласників у процесі факультативних занять // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 22. Рівне: РДГУ, 2002. – С. 27 – 31.
9. Платонов К. К. Цели и задачи профессиональной ориентации. – В кн.: Профессиональная ориентация молодежи. М.: Высшая школа, 1978. – 231 с., ил.
10. Професійні здібності учня / Упоряд.: С. Максименко, О. Главник, М. Лектик – К.: Главник, 2004. – 112 с.
11. Саух О. Чинники впливу на професійні наміри школярів // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2005. – № 2. – С. 12 – 15.
12. Сидоренко В. Наукові основи професійного самовизначення школярів // Трудова підготовка в закладах освіти. – 1999. – №1. – С. 33 – 39.
13. Симоненко В. Д. Профессиональная ориентация учащихся в процессе трудового обучения: Кн. Для учителя. – М.: Просвещение, 1985. – 223 с., ил.
14. Терещук А. Метод проектування: [на уроках трудового навчання] // Сільська школа України. – 2005. – № 29 – 30 (жовт.). – С. 38 – 42.

ЗМІСТ

Секція 1. Молодий педагог

1. <i>Аблаєва З.Р.</i> Соціально – філософские проблеми комп'ютеризації	3
2. <i>Аблітарова А.Р.</i> Проблеми формування полікультурної компетентності дошкільників в умовах трансформаційних процесів	4
3. <i>Аблязізова Г., Анафієва Э.Р.</i> Двужычыное образование младших школьников в поликультурном пространстве.	6
4. <i>Анафієва Е.Р.</i> Проблема формування вимовних умінь та навичок у молодших школярів.	8
5. <i>Балдинюк О., Побірченко Н. С.</i> Шляхи оптимізації культурно – дозвіллевої діяльності підлітків	10
6. <i>Бекирова Л.Э.</i> Особенности формирования готовности учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения.	12
7. <i>Білик О., Яциур М. С.</i> Інтерактивні технології в профорієнтаційній роботі з учнями початкових класів.	14
8. <i>Борисюк І.А., Коваль В.В.</i> Методика проведення нестандартних уроків з математики.	15
9. <i>Войтович І.С.</i> Застосування психологічних тестів для дослідження рівня сформованості пізнавальних умінь.	17
10. <i>Войтович О.П.</i> Впровадження і розв'язування міжпредметних пізнавальних задач з фізики.	18
11. <i>Гаврюсєва Т.</i> Методика розробки тестових програм для використання в умовах кредитно – модульної системи навчання.	19
12. <i>Галатюк Ю. М.</i> Про гуманізацію вивчення природничих дисциплін в сучасній школі	20
13. <i>Герасименко Т.</i> Соціально – педагогічні перетворення в контексті дошлюбної підготовки молоді.	21
14. <i>Глинюк І., Войтович І.С.</i> Підвищення інтересу до вивчення хімії в загальноосвітніх закладах.	22
15. <i>Дикало В.І., Комаровська О.А.</i> «Національне виховання» та «етновиховання» в сучасній етнопедагогіці.	24
16. <i>Дорожко Т., Гавриш І.В.</i> Особливості конструювання занять евристичного типу	25
17. <i>Дякович Л.А., Яциур М.С.</i> Роль політехнічних загальнотрудових вмінь в професійному самовизначенні учнів основної школи	26
18. <i>Євтушенко Н.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інтерактивних технологій при формуванні політехнічних знань та вмінь в учнів 8 – 9 класів на заняттях трудового навчання.	27
19. <i>Зброжек Д., Яциур М.С.</i> Застосування методу проєктів у трудовій підготовці учнів основної школи.	29
20. <i>Зель І.О., Дубровська Л.О.</i> Професійна комунікативна компетентність спеціалістів гуманітарного профілю та її значення у підготовці майбутніх андрагогів.	30
21. <i>Карпенко Н., Палій О.А.</i> Інтеграція змісту освіти як один з шляхів формування професійної компетентності фахівців дошкільної галузі: досвід Швеції	31
22. <i>Катинська Л., Семенов О.О.</i> Педагогічні задачі як засіб реалізації принципу фундаментальності в професійній підготовці майбутнього учителя.	33
23. <i>Ковальчук Т.П., Костюк М.П.</i> Принципи мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму.	35
24. <i>Козак Є.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інноваційних технологій навчання в зош на заняттях з трудового навчання.	37
25. <i>Козлюк О.А.</i> Вплив сім'ї на формування гуманістичного спілкування у старших дошкільників.	39
26. <i>Крайчук О.В., Соколовська О.П.</i> Вивчення вищої математики студентами нематематичних спеціальностей у контексті Болонського процесу	40
27. <i>Кривець С., Падул Н.О.</i> Теоретичне обґрунтування критеріїв та ознак сформованості інформаційно – пошукової компетентності майбутніх учителів.	41
28. <i>Кудусова А.Ш.</i> Сложности теоретического моделирования гуманистической направленности будущих учителей начальных классов.	43
29. <i>Левчиенюк В.Я.</i> Електронний секундомір для шкільного демонстраційного експерименту.	45
30. <i>Лупенко – Ковтун С.М., Мартіросян Л.А.</i> Нестандартний урок в інтерактивному режимі.	46
31. <i>Матвєєва Н.</i> Школи передового педагогічного досвіду на службі молодим учителям.	48
32. <i>Матвійчук А.Д.</i> Концентроване навчання вищої математики студентів з особливими потребами.	50
33. <i>Матвійчук Н., Сілков В.В.</i> Застосування мультимедійних програмних засобів на уроках математики.	51
34. <i>Мирончук Т., Войтович І.С.</i> Організація хімічних досліджень в домашніх умовах.	53
35. <i>Момотюк Л.Б., Євтух М.Б.</i> Педагогічні умови громадянського виховання молодших школярів.	54
36. <i>Мусяця Л., Сілков В.В.</i> Задачі, як реалізація поставленої мети завдання. Творча робота над ними.	56
37. <i>Павлюк, Р., Сулаєва Н.В.</i> Креативність та педагогічні технології у контексті сучасності.	57
38. <i>Падалка О.І.</i> Формування пріоритетних цінностей у майбутніх вихователів.	58
39. <i>Пархомець Ю., Галатюк Ю.М.</i> Експериментальні задачі в структурі лабораторних робіт з фізики.	59
40. <i>Сейдаметова Л.Н.</i> Психолого – физиологические основы межпредметных связей в обучении.	60
41. <i>Сидяк Ю.С., Мислінчук В.О.</i> Технологічні особливості тематичного контролю знань учнів у контексті програмованого вивчення фізики.	61
42. <i>Сілков В.В., Сілкова Е.</i> Деякі аспекти технології переходу на кредитно – модульну систему підготовки вчителів початкових класів.	63

43. *Стасьонюк О., Левківський М. В.* Науково – дослідницька робота учнів шкільних лісництв у системі профорієнтаційної роботи: досвід Житомирської області. 64
44. *Страхонюк І. П.* Формування професійних інтересів і намірів 66
45. *Троцюк М., Семенов О.С.* Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу 69
46. *Холод О.В., Поніманська Т.І.* Педагогічні умови соціалізації дітей 6 – 7 року життя, які виховуються в дитячому будинку. 72
47. *Челишкіна О.В.* Формування професійної спрямованості учнів у процесі трудового навчання 73
48. *Шабаліна В., Сварковська Л.А.* Теоретичні аспекти використання дидактичних ігор у процесі навчання молодших школярів. 76
49. *Шевчук О., Побірченко Н.С.* Педагогічні аспекти діяльності колеги Павла Галагана (1871–1920рр.) . . 77
50. *Якобчук А.Л., Юсенко А.С.* Формування культури праці і реалізація ресурсозберігаючих технологій учнів. 78
51. *Янчук В.В., Сингаївський Д.В.* Формування конструкторських умінь та навичок у старшокласників. . 79
52. *Сяська І.О.* Дослідження рівнів сформованості екологічної свідомості старшокласників. 81
53. *Дем'яненко І.* Використання положень гуманітарної педагогіки як передумова збереження психологічного благополуччя суб'єктів навчального процесу. 85

Секція 2. Молодий психолог

54. *Волювач О.С., Шевченко Н.Ф.* Професійне самовизначення як смисл професійної діяльності 88
55. *Галицька О., Татенко В.О.* Про актуальність суб'єктно –вчинкової парадигми при дослідженні особистісної зрілості. 89
56. *Димченко Н.* Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів –економів до професійної діяльності. 90
57. *Зелінська О., Бурдяк В.І.* Протестний потенціал демократичних трансформаційних процесів українського суспільства. 91
58. *Колесник О.М., Горська Г.О.* Особистісна підготовка практикуючого психолога. 92
59. *Куликовська Н.* Функціонування емотивного компонента в семантиці гендерно маркованих фразеологічних одиниць. 94
60. *Міньков Д.* Деякі аспекти соціалізації підлітків у позашкільних навчальних закладах 95
61. *Мосол Н.* До питання формування особистісної готовності до вибору професії психолога. 97
62. *Остапчук Н.О.* Виховання моральних якостей дитини за допомогою метафори. 98

Секція 3. Молодий природодослідник

63. *Белеля М, Мельник В.Й.* Дослідження якості води р. Іква. 100
64. *Кілюшик Т., Грюк І. Б.* Переваги і недоліки використання генетично модифікованих продуктів. 101
65. *Костолович М., Клименко М.О.* Екологічний стан природних ресурсів боліт Полісся 102
66. *Кравчук В., Мельник В.Й.* Проблеми забруднення атмосферного повітря міста Рівне автотранспортом. 103
67. *Максимець Оксана, Грюк І. Б.* Морфологічні зміни сосни звичайної (*Pinus Sylvestris L.*) як індикатор радіаційного забруднення. 104
68. *Мантула М.В., Мельник В. Й.* Дослідження якості води річки Устя. 106
69. *Олексюк В., Шпак В.І.* Життя, віддане науці (природодослідницька діяльність вченого –ботаніка Антонія Анджеївського) 108
70. *Петрук К., Грюк І.Б.* Радіобіологічні реакції рослин. 110
71. *Поніманський Л.В.* Разработка автоматизированной системы управления технологическим процессом по производству древесных гранул. 112
72. *Суходольська І., Мороз Є.П.* Інтродукція популяції пальчатокорінника фукса з природної флори в культуру. 113
73. *Теслюк Н.Я., Лико Д.В.* Пошкодження Каштана кінського (*Aesculus hippocastanum*) у парковому господарстві. 115
74. *Хоменчук Т.С., Тищук В.І.* Дефекти структури кристалів. Види дислокацій. 116
75. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Підвищення радіозахисних властивостей хлібобулочних виробів добавками нетрадиційної сировини рослинного походження. 119
76. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Забруднення харчових продуктів та шляхи зниження в них рівня токсичних речовин. 120

Секція 4–5. Молодий математик –програміст

77. *Гаврилюк В., Бомба А.Я.* Чисельне розв'язання модельних крайових задач на квазіконформні відображення в областях з неоднорідними включеннями та вільними межами 122
78. *Гаврюсєв С., Сяський А.О.* Математична модель часткового підсилення пластинки з криволінійним отвором двома стержнями в умовах циліндричного згину. 122
79. *Гнедко Н.М.* До питання використання ресурсів Internet в освітніх цілях. 123
80. *Громов Д.В.* Про необхідність вивчення функціональних можливостей інформаційно –пошукових систем мережі Інтернет. 124

81. *Климюк Ю.Є.* Просторові нелінійні сингулярно збудені крайові задачі типу “конвекція – дифузія” . . . 125
82. *Левінська І., Петрівський Я.Б.* Моделювання кінетики газоутворення водню із використанням програмних продуктів комп’ютерної математики. 126
83. *Мимрик Л., Коц І.В.* Математична модель потоку рідини через діафрагми нестандартних розмірів. . . 128
84. *Онищук В.В.* Проблеми захисту інформації в інформаційних мережах. 129
85. *Остачук Н.О., Крайчук С.О.* Додаткові функції задання та побудови графіків в програмі Mathcad. . . 130
86. *Подолець В., Петрівський Я.Б.* Модель фільтраційних процесів при дослідженні наслідків техногенної діяльності. 132
87. *Циганчук Л., Присяжнюк І.М.* Асимптотичний метод розв’язування одного класу нелінійних сингулярно збудених крайових задач типу „конвекція – дифузія – масообмін” 134
88. *Шафран Л., Петрівський Я.Б.* Інформаційно-моделююча система вилугування корисних компонентів. 136

Секція 6. Молодий філолог

89. *Антончук О., Хом’як І.М.* Лінгвістичні основи навчання орфографії в школі. 138
90. *Борицький В., Павлова О.І.* Місце термінології у системі сучасної англійської мови науки. 139
91. *Борицький В., Павлова О.І.* Лінгвістичні особливості медичної підмови сучасної англійської мови. . . . 140
92. *Гриценко А. Пульпер С.О.* Актуалізація опорних знань п’ятикласників у засвоєнні фольклорних творів 142
93. *Качанова Д., Шульжук Н.В.* Стилїстичний аспект дослідження синтаксичної організації творів Олександра Довженка. 143
94. *Смелянська В., Редько В.Г.* Сучасні підходи до планування програми з іноземної мови у початковій школі США. 145
95. *Фрідріх А., Вербець В.В.* Проблема підготовки майбутніх учителів –філологів до дослідницької діяльності в теорії і практиці вищої школи. 146
96. *Халимон І., Редько В.Г.* Умови формування професійної компетентності майбутніх учителів з другої спеціальності “Іноземна мова” 148
97. *Ярута Н.* Вибір героя біографічного твору. 149

Секція 7. Молодий історик

98. *Бородинська Л., Галуха Л.Ю.* Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій. 152
99. *Ворон О.* Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно – політичному житті міжвоєнної Чехословаччини. 153
100. *Герасименко О., Безклубенко С.Д.* Вплив традицій міської культури волині на становлення української національної ідентичності 156
101. *Давидчук С., Сєєрова О.В.* Правовий статус російського дворянства згідно жалуваної грамоти 1785 р. 157
102. *Довгалець О., Карпуніна Т.О.* Гривні і куни стародавніх слов’ян. 158
103. *Желізняк В., Гур’янова І.Е.* Україна в глобалізаційних процесах. 160
104. *Іванченко О., Постоловський Р.М.* Виникнення вишеградського трикутника і прийняття декларації 162
105. *Капустін Г.М., Сєєрова О.В.* Сутність явища метаморфічного фаворитизму. 164
106. *Карпуніна Т.О., Гайбонюк В.Д.* Волинь 1939 року: початок українсько – польського протистояння. . . 166
107. *Кравченко О., Побірченко Н.С.* Історико – дослідницька діяльність Пантелеймона Куліша у 40 – і роки XIX століття. 169
108. *Ліончук О.П., Галуха Л.Ю.* „Майдан” як неінституційований вияв прямої демократії. 170
109. *Маркович В., Сєєрова О.В.* Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905 – 1907 рр. в Росії. 171
110. *Наумов А.С.* Президентські вибори – 2004 в Росії: причини перемоги В.Путіна 172
111. *Пилипович Т.В., Карпуніна Т.О.* Трагічна доля українців Холмщини періоду 1939 – 1947 рр. в контексті українсько – польських відносин. 174
112. *Писцьо В., Давидюк Р.П.* Причини та початковий етап депортаційних акцій в Західній Україні 1939 – 1941 років. 176
113. *Середюк О.А., Карпуніна Т.О.* Українські землі в складі Польського Королівства і Великого Литовського Князівства. 178
114. *Тимочко І.Б.* Волинське єпархіальне училище у другій половині XIX – початку XX ст. 181
115. *Швець Д., Карпуніна Т.О.* Берестейська унія та її вплив на українську національну еліту. 183
116. *Шмид О., Шеретюк В.М.* Еволюція національної політики царського уряду на Волині в XIX ст. . . . 185

Секція 8. Молодий громадянин держави

117. *Веренько В., Бурдяк В.І.* Участь молоді та молодіжних об’єднань у політичних процесах України: політичний та морально – етичний аспекти. 187
118. *Зайва Ю.А.* Спільна робота дошкільного закладу і сім’ї щодо статево – ролі соціалізації дітей дошкільного віку. 188
119. *Князєв А., Ротар Н.Ю.* Проблема формування політичної компетентності молоді в Україні. 189
120. *Корольова Н., Гавриш І. В.* Педагогічні умови формування національно – політичної еліти молоді. . 190

121.	<i>Ларіна Т., Тезікова С.В.</i> Діяльність професійних об'єднань у вирішенні питання професійної реалізації вчителів у США.	191
122.	<i>Марчук Г.В.</i> Особливості формування основ соціальної поведінки дошкільників.	193
123.	<i>Міркевич В.П.</i> Проблема виховання соціальної компетентності дітей дошкільного віку у теорії і практиці дошкільної освіти.	194
124.	<i>Сливка В.П., Тезікова С.В.</i> Портфоліо як засіб професійного вдосконалення молодого фахівця (за результатами вивчення досвіду США)	194
125.	<i>Сошников А.А., Семькин Н.В.</i> Повышение правовой культуры в г.Донецке и Донецкой области путем реализации специальных программ, на примере Донецкого регионального информационно – правового центра (ДРИПЦ)	196
126.	<i>Удод О.В.</i> Проблеми соціальної адаптації дітей з особливими потребами засобами монтесорі –педагогіки.	197
127.	<i>Цікул І., Ротар Н.Ю.</i> Політична соціалізація як механізм формування гендернорівних орієнтацій української молоді.	198
128.	<i>Черній А.Л.</i> Легітимізаційний синдром суспільно –політичної кризи.	199
129.	<i>Чорний Б., Мармуль Л.О.</i> Ефективна регіональна політика як шлях до економічної єдності України.	200
	ЗМІСТ.	202

Наукове видання

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців

17–18 травня 2007 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Войтович І.С.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 25. Тираж 150 прим. Зам № 25/1.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно–видавничого відділу РДГУ
33000 м. Рівне, вул.С.Бандери, 12